

Göteborgs Stad

Intern kontroll
Självdeklaration
Sammanställning av uppföljning och
verifiering 2011

Varför intern kontroll?

Exempel på händelser

Sida hotar sänka bidrag efter rapport om slarv

Den svenska biståndsorganisationen Sida var inte nöjda med Rädda Barnens – Det kan bli aktuellt med en neddragning om Rädda Barnen inte åtgär- ska Rädda Barnen lämna in en åtgärdsplan. Om Sida inte bedömer dessa åtgär-

Misstänks för förskingring

Länet | Ansvarig vid Röda korset under utredning

Länet

En lokalt ansvarig vid Kupan hos Röda korset i Norrbotten har lämnat

- Nej, inte ännu. Skulle det vara så att frågetecknen består eller att misstankar om brott finns så sker polisanmälan. Det är enligt vår policy

Tog undan grejor

Den lokala styrelsen beslutade gå till botten med saken. Den verksamhetsansvarige har i uppdrag att hantera fö-

Många syndare i HQ-skandalen

2010-08-31 | Publicerad 17:33 | Uppdaterad 2010-09-02, 15:47

 Rekommendera 20 personer rekommenderar detta.

En grundare och ordförande som spelar allt för högt. En vd som inte verkar ha lärt sig av misstagen, trots att han var inblandad i 1980-talets största optionsskandal. En styrelse som låter sig duperas. En svag intern riskavdelning. En revisor med personliga kopplingar, och som inte gör sitt jobb. En Finansinspektion som emellanåt påminner om vitryska gränspolisen. Det är många som bör ifrågasättas när HQ-härvan nu rullar vidare.

Försvarets Materielverk arbetar med försvarets utrustning och inköp.

Foto: Scanpix

FMV-chef tog mutor från Saab-anställd

Chef på Försvarets Materielverk bjöds på krogen av Saabanställd. Nu får han dryga böter.

Projektchefen minns festkvällen på Wallmans Salonger med oxfilé, starköl, sprit och franskt Rhonevin mycket dåligt.

Inte heller minns han vem som tog notan på Rival eller Bröderna Olsson. Den 46-åriga FMV-chefen döms nu till dryga böter för mutbrotten på Stockholmskrogarna.

– Vet inte vem som tog den notan, eller om vi helt enkelt skramlade där, svarar 46-åringen på förhørsfrågan om en av

Misstänkt brottsplats. Varor för hundra tusentals kronor kan ha hamnat i privata fickor i samband med det pågående sjukhusbygget i Varberg.   Fotograf: Carin Rudehill

Misstankar om mutbrott vid sjukhuset i Varberg

HALLAND Polisen utreder en misstänkt muthärva i samband med den pågående ombyggnaden av sjukhuset i Varberg. Leverantörer och anställda i landstinget kan gemensamt ha lurat till sig varor för uppåt en halv miljon eller mer.

Åtta personer greps vid tillslaget mot Casino Cosmopol. Samtliga misstänks för grov förskingring. Foto: Åke Thim

Anställda gripna i kasinorazzia

Åtta personer greps på Casino Cosmopol i en gryningsräd i morse misstänkta för grov förskingring

Sju av dem är anställda på kasinot.

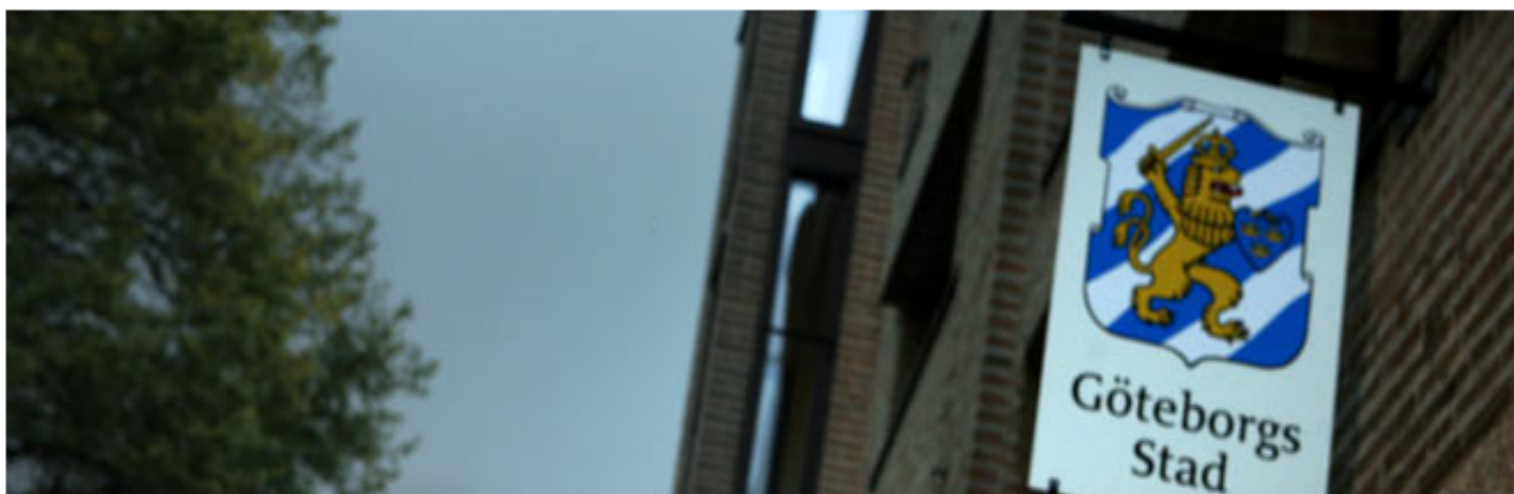
- Inga gäster har drabbats, försäkrar Nina Ehnage, presschef.

Cancerfonden yrkar skadestånd mot den brottsmisstänkte

Sedan en tid tillbaka utreder polis och åklagare misstankar om grov trolöshet mot huvudman och grovt bedrägeri gentemot Röda Korset. Utredningen omfattar även en period då den misstänkte var anställd hos Cancerfonden.

Muthärva ruskar om Göteborgs ledning

Publicerat 2010-04-28 23:29

"Om uppgifterna är korrekta måste vi gå till botten med varenda händelse som programmet tog upp", säger kommunalrådet Anneli Hulthén (S) efter att ha sett programmet.

Foto: Johan Carlén

En byggmästare ska ha skickat uppblåsta fakturor som kommunala tjänstemän i Göteborg gladeligen betalade. Samma tjänstemän sågs på bild, i byggmästarens rekreativsställe på Rivieran.

Kommunledningen är skakad av uppgifterna.

Miljardfiffel i Kraft & Kultur

Uppdaterad 2011-11-22 16:56. Publicerad 2011-11-22 11:37

"Fina" elbolaget Kraft & Kultur har miljardfifflat med siffrorna, hävdar ägarna som polisanmält händelsen. "Jag är den gode killen", säger mångåriga vd:n Boris Benulic som avgick förra veckan.

Kraft & Kultur har profilerat sig som ett elbolag som bara säljer miljövänlig el och dessutom satsar pengar på kultur. På kundlistan finns bland annat ett hundratal kommuner. Nu står hela företagets anseende på spel sedan det uppdagats att intäkterna kan vara uppblåsta med så mycket som 1,8 miljarder kronor — pengar som framför allt de norska ägarna, Troms Kraft, blivit blåsta på.

Än så länge vill inte ledningen peka ut några ansvariga.

 Skriv ut

 Öka text

 Rätta ar

LÄSARREA

[Tweet](#)

ANNONS:

Vad hände egentligen?

– Exempel från Röda Korset och Varbergs sjukhus

- Röda Korset

- Ledande befattningshavare kunde skapa falska fakturor och sedan godkänna utbetalning
- Bristfällig krishantering av Röda Korsets styrelse
- Minskat förtroende för Röda Korset leder till mindre bidrag från organisationer och allmänheten

- Varbergs sjukhus

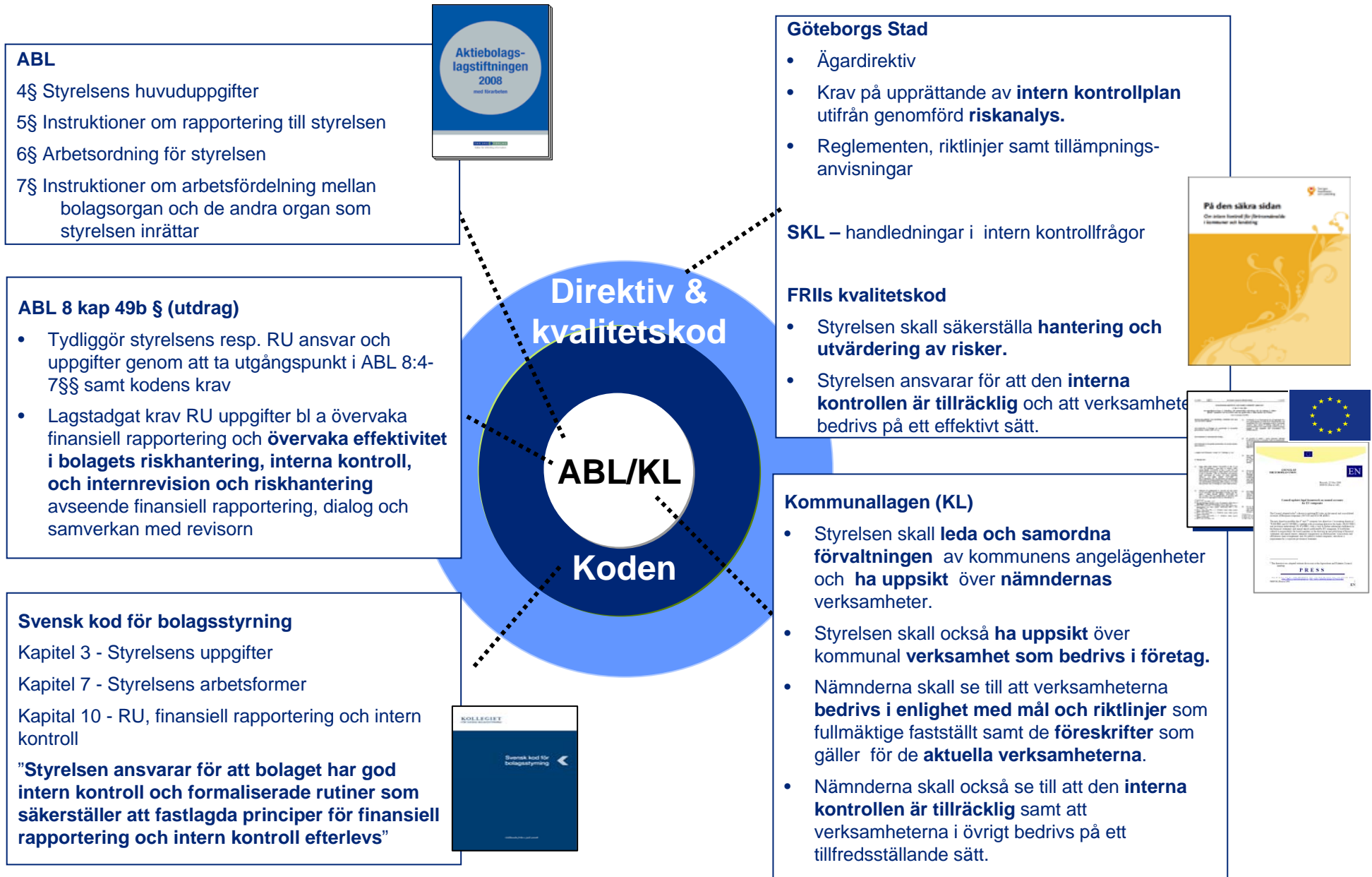
- Saltade räkningar från byggföretag godkändes för utbetalning, som kompensation erbjöds tjänstemän privata leveranser
- Bristfällig rutin för hantering av byggprojekt
- Minskat förtroende för inblandade parter

Vad gick fel?

- Bristfällig intern kontroll kring inköp och utbetalningar, vilket medförde att samma person kunde beställa inköp och godkänna faktura/utbetalning
- Bristfällig rutin för kvalitetssäkring och uppföljning av leverantörer
- Bristfällig intern kontroll kring projektredovisning och kvalitetssäkring av projekt
- Otydliga instruktioner på vad som förväntades av ledningen kring riskhantering och intern kontroll
- Bristfällig riskmedvetenhet och krisberedskap hos ledning och styrelse
- Bristfälligt samarbete mellan styrelse och ledning – vem ansvarar för vad?
- Medveten manipulation av intern kontroll system

Exempel på regelverk

Regelverk och koder - Gemensamma nämnare

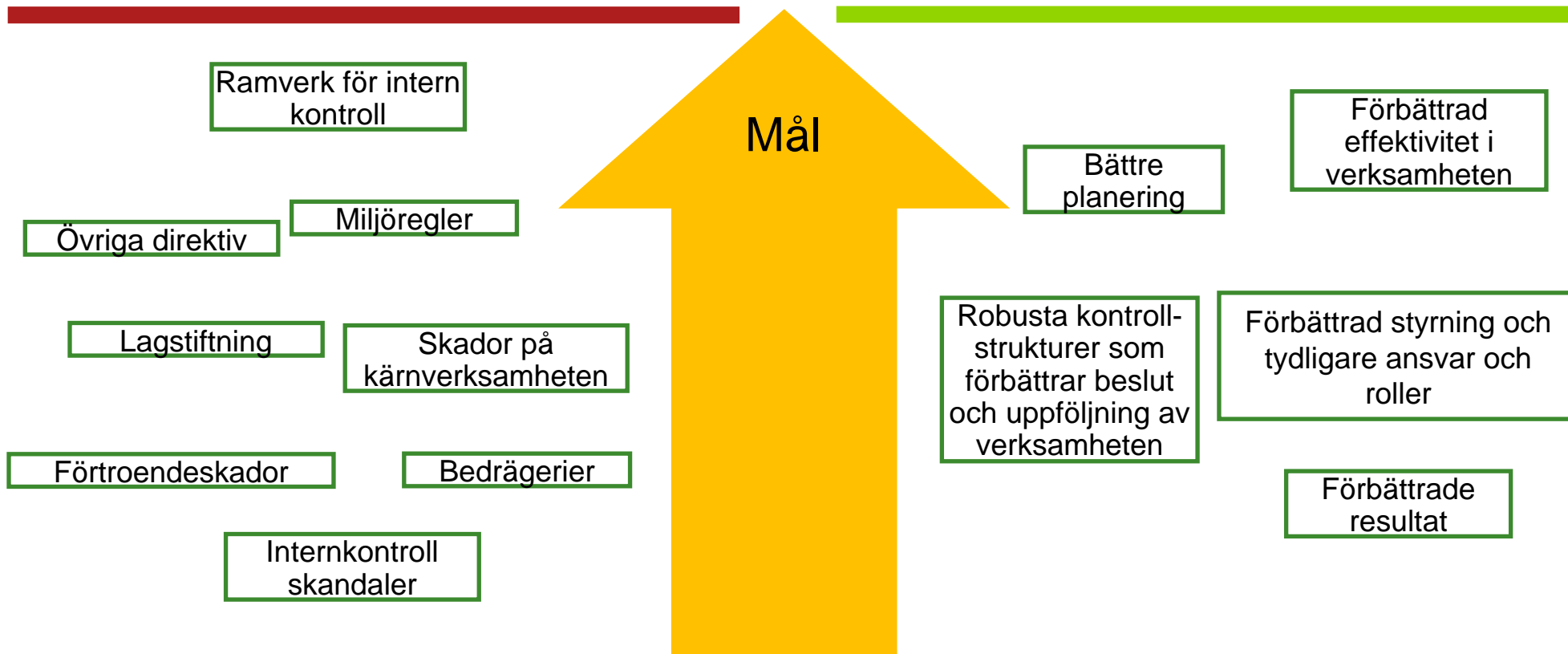
- Mängd initiativ i vår omvärld
- Olika inriktning och omfattning
- Gemensamma intentioner bidrar till ökat förtroende och transparens
- Viktigt med information om riskhantering och intern kontroll

Riskhantering och intern kontroll skall ta större plats på ledande befattningshavares agendor

Varför satsa resurser på att utvärdera och förbättra den interna kontrollen?

Minska riskerna i verksamheten

Förbättra resultatet av bedriven verksamhet

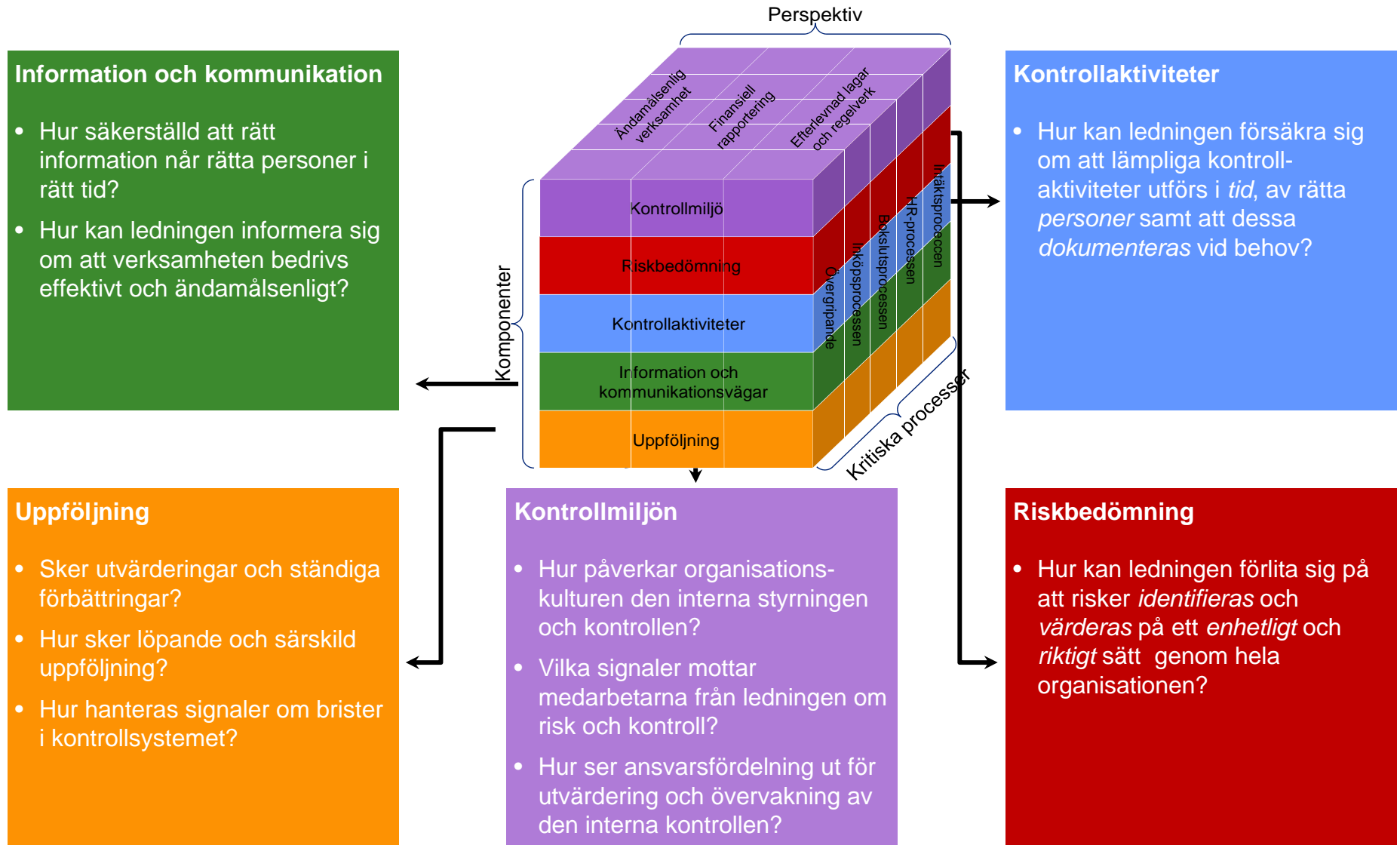

Kommunal lagen (KL) anger de övergripande ramarna för de verksamheter som bedrivs i kommunal regi. KL ställer krav på en effektiv och ändamålsenlig hantering av tillgängliga resurser, regelefterlevnad samt en rättvisande rapportering. Därutöver ska de kommunala verksamheterna att beakta fullmäktiges beslut samt reglementen och direktiv som berör kommunens verksamheter.

Samtidigt kan en verksamhet med en bättre intern kontroll bedriva mer och bättre verksamhet utifrån den finansiering som riksdagen beslutar om.

Modell för intern kontroll

De fem komponenterna av COSO-modellen

Alla fem komponenter är väsentliga för att den interna kontrollen ska vara effektiv.

Kontrollmiljö

- Kontrollmiljön utgör grunden för de andra fyra komponenterna i den interna kontrollen. Exempel på delkomponenter i kontrollmiljön:
  - Integritet och etik
  - Enhetens ledningsfilosofi
  - Policyer och riktlinjer
  - Ledarskapsstil
  - Organisationsstruktur
  - Utformning av struktur för ansvar och befogenheter
  - Personalens kompetens
  - Utveckling av personalen

Riskbedömning

- Risk för att verksamhetens mål inte uppnås måste kontinuerligt utvärderas och analyseras.
  - Strategiska risker
  - Verksamhetsrisker
  - Finansiella risker
  - Legala risker
- Övergripande mål för verksamheten – Överensstämmer målen med strategierna för verksamheten?
- Aktivitetsmål – Överensstämmer aktivitetsmålen med de övergripande målen och uppdraget?
- Riskanalyser – Finns det en process för att identifiera såväl interna som externa risker kopplade till målen och strategierna, samt hur de väsentliga riskerna ska hanteras för att minimera effekterna för den berörda verksamheten?

Kontrollaktiviteter

- Kontrollaktiviteter kan vara av olika karaktär, bl.a.:
  - Verksamhetsövergripande kontroller
  - Förebyggande eller upptäckande kontroller
  - Manuella eller IT-baserade kontroller
- Exempel på kontrollaktiviteter som normalt utförs på olika nivåer i en organisation är bl.a.:
  - Endast behöriga personer enligt fastställda roller och ansvarsbeskrivningar har möjlighet att registrera/administrera behörigheter
  - Vid samtliga inköp har kontroll gjorts om relevant ramavtal finns och i sådana fall använts. (I enlighet med Inköps och upphandlingspolicyn)
  - Alla leverantörskontrakt signeras av behöriga personer
  - Samtliga leverantörsfakturor och kreditfakturor godkänns av behörig person enligt attestplan innan utbetalning sker.

Information och kommunikation

- Att relevant information kommuniceras till samtliga nivåer i förvaltningen/ bolaget samt till tillämpliga externa intressenter är en väsentlig del av den interna kontrollen.
- För detta krävs att förvaltningen/bolaget har processer och rutiner på plats för en ändamålsenlig kommunikation.

Uppföljning

- Systemet för intern kontroll behöver kontinuerligt utvärderas. System för uppföljning inkluderar:
  - Periodisk utvärdering som sker av ledningen med fastställda tidsintervall
  - Löpande uppföljning som ingår i den dagliga verksamheten
  - Avvikelseberättelser inkluderande rutiner för åtgärdshandling
- Exempel på övervakande kontroller:
  - Bolaget/ förvaltningen utvärderar kontinuerligt genomförda inköp/upphandlingar i syfte att säkerställa att inköp/upphandlingar har skett i enlighet med verksamhetens mål och strategier.
  - Bolaget/ förvaltningen utvärderar kontinuerligt det ekonomiska utfallet av genomförda inköp/upphandlingar.
  - Bolaget/ förvaltningen genomför regelbundet genomgång av efterlevnad i ramavtal (avtalstrohet).
  - Uppföljning sker av pågående/genomförda projekt av oberoende person.

Riskbaserad verksamhetsstyrning

Verksamhetsstyrningen är vår strategi.
Intern kontroll är ett verktyg.

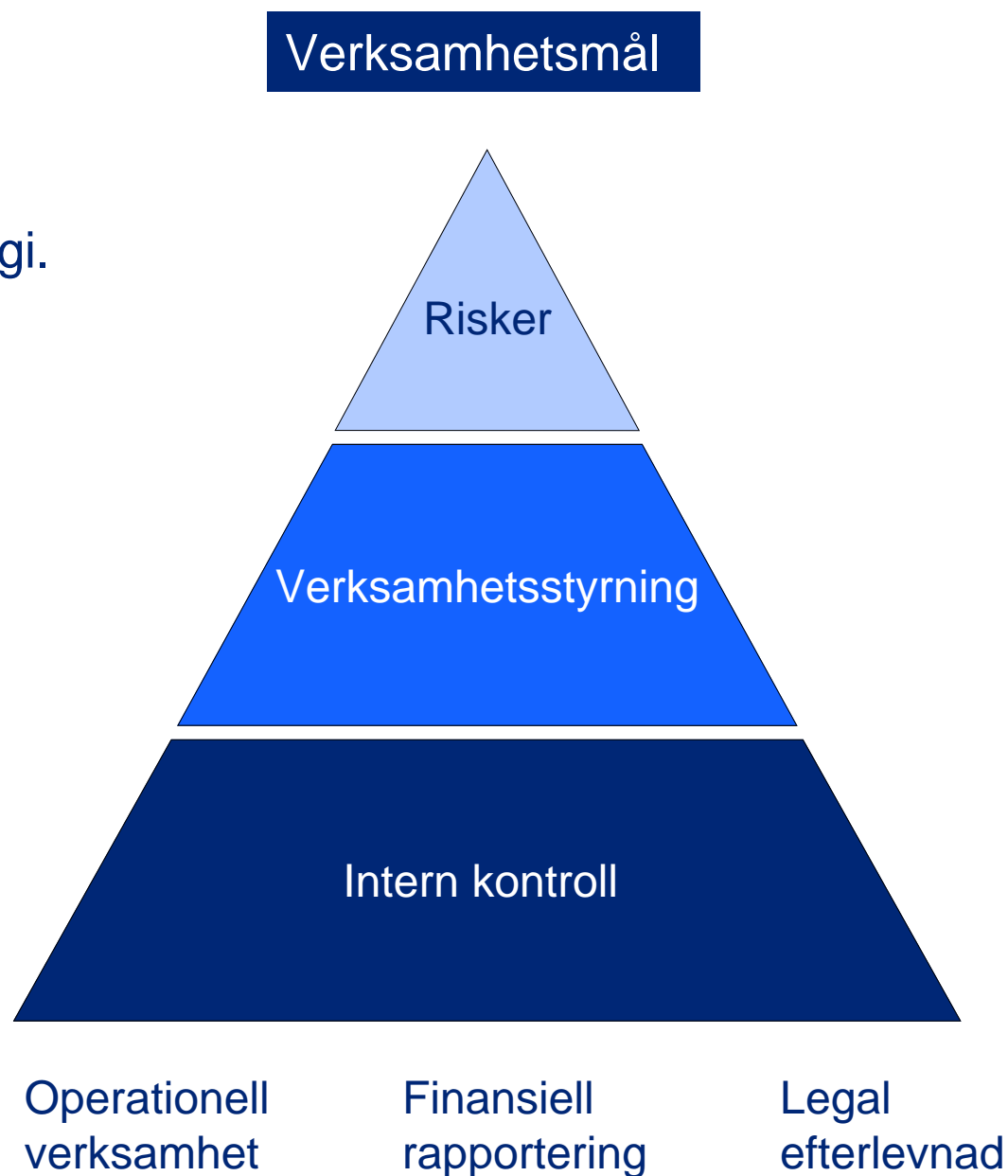
Analys av verksamhetsrisker

Definition av riktlinjer och styrande dokument

Anpassning av aktiviteter, verktyg och metodik för bedömning och uppföljning

Syfte med riskbaserad verksamhetsstyrning

- Möjlighet att nå eller överträffa verksamhetens mål
- Gemensam ambition, struktur och metodik genom hela organisationen
- Förhindra suboptimering, samordna riskarbetet
- Effektivare styrning (optimal nivå, ej maximal)
- Integrering av verksamhet och intern/extern rapportering
- Ökad förståelse, medvetenhet och uppmärksamhet på risker i organisationen
- Trygghet (risker “döljs” ej nere i verksamheten)

Riskhantering som process

Kontinuerlig uppföljning och rapportering

Delgivande av verksamhetens övergripande mål

Identifiera operationella och finansiella möjligheter/risker som positivt/negativt kan påverka verksamhetens måluppfyllelse

Utvärdera identifierade risker genom att kategorisera och prioritera riskerna utan hänsyn tagen till eventuella mildrande åtgärder på plats.

Genom att analysera existerande policyer/dokument samt intervjuer med nyckelpersoner i verksamheten identifiera nuvarande respons till identifierade risker.

Baserat på risk respons, utvärdera identifierade risker vs. risk aptit. Fastställa fokus och handlingsplan för vidare motverkan av hot och tillvaratagande av möjligheter.

Vilka är era mål?

Vilka kontroller har ni idag?

 = Organisationen idag

 = Organisationen imorgon?

Projekt Självdeklaration - syfte

- Syftet med 2011 års självutvärdering i kombination med uppföljning och verifiering har varit att erhålla en statusrapport och bedömning av kvalitet avseende den interna kontrollen inom Göteborgs Stads bolag och förvaltningar.
- Har under 2011 omfattat två prioriterade områden, Verksamhetsövergripande och Inköpsprocessen.
- Skapa förutsättningar för en utveckling av den interna kontrollen samt att skapa diskussion kring dessa frågor ute i verksamheterna.

Vad förväntas av bolag/förvaltningar?

- Deltagande i utbildning avseende intern kontroll
- Genomförande av självutvärdering avseendet området verksamhetsövergripande och inköpsprocessen
- Feedback
- Faktagranskning av återrapporering och upprättad åtgärdsplan inklusive ansvarig och tidplan per iakttagelse
- ÅTGÄRDA

Exempel på avvikelser

- **Kontrollen uppfyller inte sitt syfte**, dvs. kontrollen bedöms vara felaktigt designad utifrån de risker den ska kontrollera.
- **Kontrollen är beskriven i kontrollbeskrivning men utförs inte i praktiken**, dvs. när extern revisor följer upp genomförd kontroll utifrån kontrollbeskrivning visar det sig att kontrollen inte utförs.
- **Utförd kontroll dokumenteras inte, men bedöms vara på plats genom diskussion med kontrollutförare.**
- **Utförd kontroll dokumenteras inte och bevis på utförd kontroll har INTE kunnat inhämtas genom diskussion med kontrollutförare.**
- **Kontrollen utförs inte i enlighet med kontrollbeskrivning**, dvs kontrollen utförs men det är oklart om utförd kontroll täcker in syftet med den ursprungliga kontrollen.

Resultat av verifiering och utvärdering av Självdeklaration 2011

Generella avvikelser verksamhetsövergripande området

Verifierat område	COSO-komponent	Generella avvikelser*
Verksamhets- övergripande	Kontrollmiljö	<ul style="list-style-type: none"> • Avsaknad av/Bristfälliga styrande dokument • Avsaknad av rutin avseende oförenliga arbetsuppgifter • Avsaknad av arbetsbeskrivningar/backup-planer • Externa parter utvärderas ej
	Riskbedömning	<ul style="list-style-type: none"> • Avsaknad av/Bristfällig riskanalys • Bristfällig koppling mellan riskanalys och internkontrollplan
	Kontrollaktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ofullständig internkontrollplan • Ej ändamålsenligt dokumenterade kontroller • Ej ändamålsenlig ansvarsfördelning
	Information & kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • Bristfällig information och kommunikation från styrelse/nämnd och Göteborgs Stad centralt avseende utformandet av riskanalys och internkontrollplan
	Uppföljning & övervakning	<ul style="list-style-type: none"> • Ej ändamålsenlig uppföljning av avvikelser • Bristfällig avvikelshantering och rapportering • Bristfälligt stöd och återkoppling från Göteborgs Stad centralt

*Generella avvikelser avser identifierade brister för de bolag/förvaltningar som ej uppnått resultatet "god måluppfyllelse".

Generella avvikelser inköpsprocessen

Verifierat område	COSO-komponent	Generella avvikelser*
Inköpsprocessen	Kontrollmiljö	<ul style="list-style-type: none"> • Avsaknad av/Bristfälliga inköps- och upphandlingsriktlinjer • Avsaknad av rutin avseende oförenliga arbetsuppgifter • Avsaknad av rutin för hantering av avvikelser från gällande regelverk
	Riskbedömning	<ul style="list-style-type: none"> • Avsaknad av/Bristfällig riskanalys • Bristfällig koppling mellan identifierade risker och kontrollåtgärder
	Kontrollaktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ej ändamålsenligt dokumenterade kontroller • Ej ändamålsenlig ansvarsfördelning • Bristfälliga kontroller avseende jävsförhållande • Bristfällig spårbarhet avseende matchning av beställning, leverans och faktura • Bristfällig slutbesiktning samt dokumentation härav
	Information & kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • Ej uppdaterade riktlinjer
	Uppföljning & övervakning	<ul style="list-style-type: none"> • Bristfällig uppföljning av inköp/direktupphandlingar • Bristfällig hantering av avvikelser från gällande regelverk samt uppföljning av åtgärdshantering • Bristfällig uppföljning av leverantörer

*Generella avvikelser avser identifierade brister för de bolag/förvaltningar som ej uppnått resultatet "god måluppfyllelse".

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Styrande dokument

COSO-komponent: Kontrollmiljö

Styrande dokument saknas och/ eller är otillgängliga/ okända

- Styrande dokument saknas, exempelvis riktlinjer avseende utformning av delegationsordning samt attestplan
- Befintliga styrande dokument är i viss mån är bristfälliga, exempelvis vad gäller utformning av riskanalys samt internkontrollplan
- Bilagor till styrande dokument saknas i form av mallar som underlättar efterlevnaden av exempelvis dokumentationskrav
- Styrande dokument är inte är fastställda i behörig ordning
- Avsaknad av centralt intranät vilket innebär att styrande dokument sparas ner lokalt

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Riskanalys och Internkontrollplan

COSO-komponent: Riskbedömning, Kontrollaktiviteter samt Information och kommunikation

Avsaknad av en strukturerad och dokumenterad riskanalys och därtill kopplad internkontrollplan

- Riskanalys har ingen koppling till internkontrollplan
- Avsaknad av kartläggning av väsentliga processer och därtill kopplade kontroller
- Ingen aktiv involvering från ledning och/eller styrelse/nämnd
- Avsaknad av tydliga instruktioner från Göteborgs Stad avseende utformning och innehåll i riskanalys och internkontrollplan

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Kontrollbeskrivningar

COSO-komponent: Kontrollaktiviteter

Kontrollbeskrivningar saknas/ är bristfälliga

- Dokumenterade kontrollbeskrivningar saknas
- Koppling saknas mellan identifierade riskområden och därtill kopplade kontrollåtgärder
- Befintliga kontrollbeskrivningar är bristfälliga/otydliga och ej ändamålsenligt utformade enligt nedan:

Varför? Syftet med kontrollen ska beskrivas och vilket riskområde som ska täckas med kontrollåtgärden, dvs. varför kontrollen utförs

Vad? Kortfattad beskrivning av vad kontrollen ska utföra

Hur? Vilka rapporter/system/moment som används/utförs vid kontrollen samt vilka underlag som ska fungera som bevis för genomförd kontroll

Vem? Vilken avdelning/funktion/roll eller vilket system som utför kontrollen

När? Frekvens och tidpunkt för kontrollen

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Kontrollbevis

COSO-komponent: Kontrollaktiviteter

Dokumentation på genomförda kontroller saknas/ är bristfälliga

- Genomförda kontroller dokumenteras inte eller dokumentation är bristfällig vilket försvårar uppföljning och spårbarhet.

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Relationer med externa parter

COSO-komponent: Kontrollmiljö

Relationer med externa parter utvärderas ej

- Regler vad gäller relationer med externa parter (såsom kunder, leverantörer, sponsorer etc.) är otydliga/ ej kända
- Externa parter utvärderas ej avseende om de uppfyller bolagens/förvaltningarnas behov och kravställning

Verksamhetsövergripande iakttagelse – Stöd och återkoppling från Göteborg Stad centralt

COSO-komponent: Uppföljning och övervakning

Bristande stöd och återkoppling

- Ingen återkoppling på genomförd rapportering från Göteborgs Stad centralt

Inköp iakttagelse – Risk för jävsförhållande

COSO-komponent: Kontrollmiljö och Kontrollaktiviteter

Riktlinjer samt process för hantering av jävsförhållande saknas

- Riktlinjer saknas som tydliggör rutiner vid inköp som ingås med leverantörer som har eventuella förbindelser med medarbetare på bolaget/förvaltningen
- Riktlinjer saknas för hantering av de fall där leverantörer som anlitas av bolaget/förvaltningen även anlitas privat av anställda
- Process avseende rotation av personal saknas, exempelvis projektledare som har kontakt med större leverantörer

Inköp iakttagelse – Spårbarhet avseende trevägsmatchning

COSO-komponent: Kontrollaktiviteter

Spårbarhet avseende trevägsmatchning saknas

- Spårbarhet saknas i underliggande dokumentation avseende matchning mellan beställning, mottagande och faktura
- Dokumentation (exempelvis följesedel/uppdragsbrev) sparas ej avseende att vara/tjänst mottagits

Inköp iakttagelse – Avsaknad av leverantörsuppföljning

COSO-komponent: Uppföljning och övervakning

Brister avseende leverantörsuppföljning

- Oklarhet råder över hur och i vilken omfattning uppföljning av leverantörer ska utföras
- Uppföljning sker ej av leverantörer avseende kriterier för anlitage (pris, kvalitet, leveransförmåga etc)

Inköp iakttagelse – Slutbesiktning av oberoende person

COSO-komponent: Kontrollaktiviteter

Slutbesiktning dokumenteras ej/ utförs ej av oberoende behörig person

- Dokumentation av slutbesiktning upprättas ej
- Slutbesiktningen utförs ej alltid av oberoende behörig person

Exempel på sammanställning av resultat till förvaltning/ bolag

Göteborg Stad 2011 – Återrapportering Självdeklaration

Förvaltning/bolag: ABC

Nedan redovisas de iakttagelser som identifierats som "ej effektiva" under verifieringen av Självdeklaration 2011. Vi har även givit förslag på förbättringsåtgärder/rekommendationer för respektive iakttagelse. Göteborgs Stad kommer att kommunicera tidplan för när respektive åtgärdsplan avseende respektive iakttagelse och därtill kopplad rekommendation, ansvarig och tidplan ska vara framtaget.

Verksamhetsövergripande kontroller						
Kontrollfråga självdeklaration	Iakttagelse	Rekommendation	Förvaltningens/ bolagets kommentar:	Förvaltningens/ bolagets åtgärdsplan:	Ansvarig:	Tidplan:
Oförenliga aktiviteter/ arbetsuppgifter utförs av skilda personer.	En dokumenterad matris över oförenliga arbetsuppgifter har ej upprättats.	En rutin bör upprättas innebärande att en dokumenterad analys över oförenliga arbetsuppgifter görs för att identifiera och möjliggöra hantering av konflikter av väsentlig karaktär.				

Reflektioner och frågor

Reflektion kring styrande dokument

Styrande dokument

- Styrande dokument saknas, exempelvis riktlinjer avseende utformning av delegationsordning samt attestplan
- Befintliga styrande dokument är i viss mån är bristfälliga, exempelvis vad gäller utformning av riskanalys samt internkontrollplan
- Bilagor till styrande dokument saknas i form av mallar som underlättar efterlevnaden av exempelvis dokumentationskrav
- Styrande dokument är inte är fastställda i behörig ordning
- Avsaknad av centralt intranät vilket innebär att styrande dokument sparas ner lokalt

Vad bör nämnd/ styrelse vara involverade i?

Vad är ert ansvar?

Reflektion kring riskanalys och internkontrollplan

Strukturerad riskanalys och koppling till internkontrollplan

- Riskanalys har ingen koppling till internkontrollplan
- Avsaknad av kartläggning av väsentliga processer och därtill kopplade kontroller
- Ingen aktiv involvering från ledning och/eller styrelse/nämnd
- Avsaknad av tydliga instruktioner från Göteborgs Stad avseende utformning och innehåll i riskanalys och internkontrollplan

Hur hanterar ni era risker, hur vet ni att rätt risker inkluderas?

Vilken information begär ni och vilken information behöver ni?

Vad är ert ansvar?

Reflektion kring externa parter

Relationer med externa parter och risk för jävsförhållanden

- Regler vad gäller relationer med externa parter (såsom kunder, leverantörer, sponsorer etc.) är otydliga/ ej kända
- Externa parter utvärderas ej avseende om de uppfyller bolagens/förvaltningarnas behov och kravställning
- Riktlinjer saknas som tydliggör rutiner vid inköp som ingås med leverantörer som har eventuella förbindelser med medarbetare på bolaget/förvaltningen
- Riktlinjer saknas för hantering av de fall där leverantörer som anlitas av bolaget/förvaltningen även anlitas privat av anställda
- Process avseende rotation av personal saknas, exempelvis projektledare som har kontakt med större leverantörer

Vilken typ av engagemang får ett bolag/förvaltning ha med extern part? Vilka regler/riktlinjer gäller?

Vad är tillåtet och otillåtet och vem fattar beslut om det?

Hur vet man om en relation är lämplig eller ej?

Vilken information bör medarbetare få?

Vad är ert ansvar?

Reflektion kring återkoppling från Göteborgs Stad

Stöd och återkoppling från Göteborgs Stad centralt

- Ingen återkoppling på genomförd rapportering från Göteborgs Stad centralt

Tycker nämnd/styrelse att den får rätt återkoppling från Göteborgs Stad?

Vilken information och vilken återkoppling behöver ni?

Vad är ert ansvar?

Reflektion kring roller och ansvar

Vilka frågor bör nämnd/styrelse ställa till i sitt arbete?

Vilken information begär ni och vilken information behöver ni?

Vad är ert ansvar?

Resultat och rapportering – vad händer sedan?

Feedback till Deloitte/ Ernst&Young/ PwC – Självdeklaration 2011

Namn på enhet:	
Utvärdering ifylld av:	

	Instämmer inte	Instämmer delvis	Instämmer helt
1. Vi har kontaktat er i god tid innan granskningen och informerat om vilka processer och personer vi behöver träffa i samband med granskningen			
2. Våra medarbetare har haft de rätta färdigheterna för att genomföra uppdraget			
3. Vi har agerat med respekt, integritet och förtroende gentemot medarbetare på alla nivåer i er organisation			
4. Vi har kommunicerat frågor och iakttagelser på ett tydligt sätt			

Vi uppskattar om ni har möjlighet att ge konkreta kommentarer och exempel som motiveringar till er bedömning:

--

Kommentera gärna områden som ni tycker att vi kan förbättra oss ytterligare inom:

--

Kommentera gärna om det finns några förbättringsmöjligheter ni tycker att vi kan framföra till Göteborg Stad:

--

Vi värdesätter att ni har tagit er tid till detta, stort tack!
Skicka gärna era synpunkter till Deloitte, Ernst & Young eller PwC

Feedback från bolag/förvaltningar

- Positiva kommentarer:
  - Bra och konstruktiv dialog vid granskningen
  - Nöjd med konceptet med en revisor som känner organisationen och en med specialistkunskap
  - Uppskattar diskussion kring frågeställningarna och intern kontroll
  - Mycket trevligt bemötande och genomförande på ett samarbetsinriktat men tydligt sätt
  - Visat stor respekt
  - Överlag en bra granskning som sätter fokus på förbättringsområden
  - Bra arbetsmetod
- Förbättringsförslag:
  - Önskemål om att Stadsledningskontoret har en dialog med förvaltningarna om granskningen och om hur och när den bör utföras innan granskningen påbörjas
  - Önskemål om att riskanalys först borde genomföras avseende olika verksamheter/processer och förvaltningar och därefter fokusera granskningen på de processer/förvaltningar där störst risk föreligger
  - Önskemål om att hänsyn borde tas till organisationens storlek, antal anställda, risk i en liten organisation
  - Bättre framförhållning och tid till att besvara frågeställningarna
  - Anpassa frågorna till kommunal verksamhet, ge mer information om hur det är tänkt att enheterna ska fylla i självutvärderingen
  - Kan vara ännu tydligare med vad som behöver förberedas och hur granskningsdagarna ska läggas upp
  - Självdeklarationen var krånglig att genomföra
  - Ibland svårt att förstå frågeställningarna, tydligare frågor som inte kan misstolkas
  - Antalet frågor bör begränsas/ vara färre
  - Frågor återkommer flera gånger
  - Önskvärt med större kunskap om bolaget/ förvaltningens uppdrag
  - Mer tid för förberedelser och möjlighet att kunna fylla i svaren med eftertanke
  - Tidplanen för granskningen bör anpassas till stadens uppföljningsprocess (delårsbokslut, uppföljningsrapport etc.)
  - Önskvärt med mer dialog kring policys, riktlinjer och hur organisationens kontroller är uppbyggda
  - Enskilda frågor har ändrats i text efter genomförd självutvärdering vilket inte är bra
  - Vill ha tydligare avstämningsmöten
  - Staden behöver stämma av vilka krav som ska finnas avseende den interna kontrollen. Vissa krav är ibland väl höga. Här måste Staden sätta ner foten avseende vilken nivå vi ska ligga på.

Självdeklaration framöver

Frågeställningar

Baserat på verifiering samt input från bolag/förvaltningar och Göteborgs Stad sker justering av vissa påståenden

Modell

Baserat på erfarenheter från verifieringen 2011 och erhållen feedback föreslås vissa modifieringar vad gäller urval och omfattning av bolag/ förvaltningar samt vissa tydliggörande från Göteborgs Stad.

Övrigt

XXXXXXXXXX

Uppföljning av Självdeklaration

Hur kommer uppföljning ske?

Frågor och diskussion